

Zehra Tırıl
ODALARDA
ANNEM YOK

CAN

2. BASIM

ÖYKÜLER

Zehra Tırıl
ODALARDA
ANNEM YOK

TÜRK YAZARLARI

1. basım: 2000

2. basım: 2000

ISBN 975-8440-24-1

© Zehra Tırıl / Can Yayınları Ltd. Şti. (1999)

Bu kitap, İstanbul'da Can Yayınları'nda dizildi,
Eko Basımevi'nde basıldı.(2000)

Cilt: ZE Ciltevi

Dizgi: Serap Kılıç

Zehra Tırıl ODALARDA ANNEM YOK

ÖYKÜLER

CAN YAYINLARI LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 80060 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0-212) 252 56 75 - 252 59 88 - 252 59 89 - 292 55 00 Fax: 252 72 33

web sayfamız: <http://www.canyayinlari.com>

e-posta: yayinevi@canyayinlari.com

Zebra Tırıl, 1963 yılında Bünyan'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Bünyan'da yaptı. 1986 yılında Isparta Meslek Yüksek Okulu Muhasebe Bölümü'nden mezun oldu. Yazmaya ortaokul yıllarında ęirle başladı. 25 yaşından sonra öykü yazmaya karar verdi. Bugüne kadar öyküleri birçok dergide yayınlanmıştır. *Odalarda Annem Yok*, Uřak'ta yaşayan ve  alışan *Zebra Tırıl*'in ilk öykü kitabıdır.

"İçtenliği, açık yürekliliği, yüreklendiren dostluğu için sevgili İNCİ ARAL'a teşekkür ediyorum."

İÇİNDEKİLER

Hepsi Bu	11
Almanya'ya Gidecekti	17
Tut ki Biliyor	23
Yüzünüz.....	29
Senin İçin Bitmedi.....	33
Bahattin Dede'nin Belleği	41
Odalarda Annem Yok	43
Atike	47
Vakit Ne	57
Bir Yarım Şarkı	63
Gönül.....	71
Kadim Gelenek	77
İçim Cız Etti	83
Tövbe	89
Yalnızlığında	99

HEPSİ BU

Sekiz gün oldu.

Sekiz gündür yaralı hayvan gibiyim ortalıkta. Tayfun da uğramadı. Olmayacak şey bu. Akşam saat sekiz oldu mu damlardı. Merdivenlerdeki tıpırtısından tanırdım. Zile basışını, kapının açılıp kapanışını duyardım. Küçük odada otururlardı en çok. Müzikleri hiç susmazdı. Denizin dövünüşü gibi mart girince. Martı çığlıkları döner, ıssız kavaklıklarda rüzgâr eser; öyle bir müzik.

Bazı geceler apartman boşluğuna yağmur vurur. Kargocular yük boşaltır. Fırıncılar odun taşır. Ah onlar ne konuşur, ne konuşur gece yarılarına kadar mırıl mırıl? Ne çok şeyleri vardır gülünecek. Gece on bir, on iki, bir... olur. Ben karyola örtüsünün ara dantelini tam yarım metre örerim.

Süt kokan bebek gibi gülücüklerle, günaydınlarla, iyi akşamlarla; nasılsınızlar dağıtır çevresine. Otlarla uğraşmış. Bu yüzden Amerika'ya bile göndermişler. Otlarla uğraşmak ne ki? Gölgede, cam kapta uğraşmak ne ki? Gelsin de sığağın altında nohut yolun, patates söksün, dağlarda kozak kırsın, madımak toplasın da görsün ota, toprakla uğraşmak neymiş.

Hava da nasıl bulutlandı. Yağacak herhalde. Arife'nin çamaşırları ıslanacak gene. O da çamaşır kurudu alayım demez. İki gün sallandırır ipte.

Kaç çeşit mantar varmış, tahta mantarı nerede yetiştirilmiş, yetişirse ne olurmuş, zehirli mantar nasıl bilinirmiş... Güleyim. Güleyim de boşa gitmesin. Bunlar için kitaplara hamallık etme, gençliğine yazık. Ben sana anlatayım onları.

Camlar açık. Tül perdeler püfür püfür... Masa kuruyor balkona. O kavaklık cini, martı çığlığı müziğini de açıyor. Oturuyor. Bir o var dünyada.

Şöyle bakınca bir güzelliği de yoktu. Başına yazma koy, bacağına da şalvar geçir; köy yerinde yüzüne bakılmaz. Kendi bulmuş. Tayfun'u. 'Nerede buldun?' diye sordum. 'Yollarda, yolculuklarda,' demez mi. Bizimkiler bilmedik birine, turşumu kurar gene vermez beni. Turşum da kuruldu kurulacak neredeyse.

Gök gürlüyor. Gülseren'in biberleri de kızarmış iyice. Nasıl yerler o kadar biberi. Her sene yemin olsun on kilo da patlıcan kurutuyor.

Tayfun'a ne oldu ki?

Bir pantolon giyiyor, beli kemerli. Öyle de bir yürüyüşü var ki; sanırsın düğünün en güzel kızı oynana kalkmış. Her şey kendine has. Her şey kendinin. Giyimi, yürüyüşü, gülüşü, gezişi... Benim her işimde el var. Öyle öğrettiler, öyle terbiye ettiler. El kınar, Allah günah yazar.

Haftada bir poşet dolusu okunmuş gazete getiriyor anneme. Soba tutuşturmakta kullanırsın, diye. Hiç acımıyor parasına, kâğıtlara yatırıyor. Geldi geleli sırtında bir siyah bluz.

Sebepe oydu. Biliyorum. O gelmeden böyle tilkiler dolaşmazdı kafamda. Onu gördüm, konuştum, bana bir şey oldu.

Suçum ne benim? İnanmak mı? Ahlaklı, namuslu olmak mı? Bunun mücadelesini vermek, bu uğurda canını hiçe saymak mı? O zaman kırın kaleminizi.

Gördüm, gözümle gördüm. İftira değil. Hepsi bir köşeye sızmış. Masada direk gibi rakı şişeleri. 'Rakı şeytan işi,' der babam. Babama kalırsa her iş şeytan işi. Anam da babamın sultasında. Ben de işte böyle...

Gözleriyle gülüyor. Eveet. Açıkça alay etmiyor, küçümsemiyor. Gözlerine bir dalga vuruyor ben konuşurken, anlatırken. Yabanördeğine bakar gibi bakıyor. Ben mi istedim böyle olmayı? Bana sordular mı, sorarlar mı, soruyorlar mı?

Bana, sen kimsin, diyen var mı?

Bu ağlama da nereden çıktı şimdi?

Niye gittiydim o sabah. Tayfun'un merdivenleri beş altı kere inip çıktığı akşamın sabahı. Çift çift misafirleri geldi. Ben uyudum, onlar uyumadı sabaha kadar. Karyola eteğinin ara dantelini tam bir metre ördüm. Bir gecede ördüm desem inanmaz kimse.

'Eski gazeten var mı?' diye soracaktım. 'Soba tuşturmaya kalmamış da.' Salonun kapısı aralıktı zaten. İçeri girmesem de görülüyordu; hepsinin bir köşede sızdığı, evin kerhaneye döndüğü, Tayfun'la yatıldığı...

Okumuşmuş!

Oku!

Okumakla adamın şahdamarı çatlamaz ki.

Yağmur başladı. Kaçışan kaçışına. Yağmurdan kaçmak kolay. Şu kadın senelerdir oturur camın önünde. Senelerdir sokağı gözler. Kocasıyla otomatik

çamaşır makinesi alması için kavga ettiği gece felç olmuş, diyorlar. Beni korkutuyor. Tüm gizli yollar gözlerinin içinden geçiyormuş gibi bakıyor. Gülseren'in patlıcanları ıslandı. Anasına gitmiştir gene. Ne rahat.

Ben mi yaptım?

Ben ona için için hayrandım.

Ben o gece ninemin evini temizlemeye gittim. Sabah ezanları okunuyordu, ben hâlâ ninemin biriktirdiği şişeleri, kavanozları çöpe taşıyordum. Saçlarım odun gibi keçeleşmişti. Ben nereden bileyim kimin yaptığını? Ninem gençliğinde öyle titizmiş ki; dedemin gözü hep dışarıdaymış.

Beni okutmadılar. İlkokul öğretmenim kahvede babam kâğıt oynarken az mı gitti yanına. Eve de geldi. 'Bu kız okut Rasim Efendi. Bu kızın kafası iyi işliyor,' diye. Yok. Babam bir kere, olmaz, dedi mi üstüne ordu göndersen dönmez.

Cemile de nişanlandı. Nişanlısının ağbisi polismiş.

Bir uyusam hiç uyanmasam. Uçsam kuşlar gibi göklerde, şu evlerin çatılarına bile konmasam. Beni bulamasalar. Bulsunlar. Ben üstüne kapılar kilitlenen bir kızım.

En iyisi sabah nineme gideyim. Orada kalayım bu iş kapanana kadar. Nereden bilinsin, nasıl bilinsin?.. Bende anahtar unutulmuş. Ben ev boşken ellerim eldivenli girmişim evine. Fare zehrini eritip dökmüşüm kolasına, zehirli buğdayı dövüp katmışım çorbasına, tuzruhu akıtmışım yağına. (Tuzruhu az oldu ama kokusundan anlar diye.) Nereden bilinsin? Erkek değilim ki ırza girdim sanılsın; hırsız değilim

ki altına, paraya... Hoş, parasını, altınını da görmedim ya hiç.

Gene de sekiz gündür ayağı yanmış it gibiyim. Anlatamazsın ki. Anlamazlar. Ben doğru olanı yaptım. Eğer tırnağımın ucu kadar kıskançlık varsa duvak yüzü görmeyeyim, el değmeden gideyim. O, el değdi sayılmaz ki. Ne var onda? Ben temiz bir kızım. İnsan bu dünyada namusu için yaşar hâkim bey. Namus her şeyin önünde gelir. Bu bir görevdi hâkim bey. Ne hâkimi?

Aha güneş çıktı. Gülseren'in patlıcanlarından su süzülüyor. Şu kadının çiši de mi gelmez hiç.

O mu, eve girdiğimi mi?..

Perdeleri kapalıydı o gün. Kapalıydı.

Ne yapayım o kitapları, soba tutuşturmaya yarar iyice. Organize masa örtüsünü isterim. Hah buna da güldüydü. Organize, dedi dedi, güldü. Şimdi gülsün bakalım gülebilirse. Servis sehpasını isterim. Telefonluğunu isterim; anası babası gelirse. Anmalık! Tayfun onu öyle bulursa. Ööğh! Köy yerinde nişanlı ya da karı ölünce, ölenin yetişkin bacısı varsa yerine verilir. Ben ona kardeşten yakındım. Aybaşısını bile bilirdim. Kim o?

"Ne var anne?"

"Kapı çalınıyor."

"Tamam."

"Polisler!"

"Hep şu televizyonların yüzünden. Olduk olmadık her olayı evimizin içine soktular. Polis, kız döver; gösterirler. Sarhoş dama çıkar, atlayacağım, der; gösterirler. İki artist birbirinin saçını yolar, yumruklar, sen güzelsin, ben güzelim, diye; gösterirler. Aha kapıyı açtı, polisi gördü, bayıldı."

Zehra Tırıl

ODALARDA ANNEM YOK

Zehra Tırıl'ın sesi, Anadolu'nun nicedir öykümüzden dışlanmış renkleri, dokusu ve kokularıyla birlikte geliyor; yepyeni bir duyarlık ve derinlikle bize ulaşıyor. Genç öykücü, iyi tanıdığı taşra yaşamını, bir köseye sıkışıp kalmış, soluk almaya çalışan kasaba ve küçük kent orta sınıf insanını, anlardan, durumlardan oluşan canlı kesitlerle anlatırken, özgün bir öykü dünyası kurmayı başarıyor. Küçük kaçışları ve inatçı suskunluklarıyla yaşama direnen kadınları, iyimser sabırları ve tepkileriyle öykülerine konu ediyor; onların ev içlerinde, çeyiz odalarında, gölgeli avlularda, bir fotoğraf karesinde kalakalmış hüznelerini yansıtırken içimizi burkuyor. Yaşananları-yaşanamayanları aktarırken -alttan alta ve incelelikle- korunmaya çalışılan eskimiş değer yargılarının eleştirisini de yapıyor. *Zehra Tırıl*, güçlü, derin gözlemler yapabilen bir öykücü. Çarpıcı imgeler yakalıyor, etkileyici metaforlar kuruyor. Dili yalın, temiz, zengin. Dünyaya katıksız bir içtenlik ve sevecenlikle bakması oldukça etkileyici. *Odalarda Annem Yok* adını verdiği bu ilk kitabında yer alan öyküler, hepimizin yaşayabileceği anları, yeşerttiğimiz umutları, geriye kalan kederleri, bakmadan geçtiklerimizi ve boğazımızda düğümlenen bir çok duyguyu yüze çıkarıyor. *Zehra Tırıl*'ın önmümüzdeki zaman içinde-öykücülüğümüzde yeni, önemli bir ad olarak öne çıkacağına inanıyorum.

İNCLARAL

ISBN 975-8440-24-1

9 789758 440245

<http://www.canyayinlari.com>

Kapakteki resim: PETER FIORE